

Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, artikel 20, gewijzigd bij de bijzondere wet van 16 juli 1993 en artikel 87, §1;
- de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, artikel 3, derde lid;
- de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, artikel 71 tot en met 77;
- het decreet van 18 december 2020 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2021, artikel 12;
- het besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019, artikel 29 tot en met 31 en artikel 43.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:

- De Inspectie van Financiën heeft advies gegeven op 30 juni 2021.
- De Vlaamse minister bevoegd voor begroting heeft zijn akkoord gegeven op 16 juli 2021.
- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) heeft haar advies nr. 2021/29 over het ontwerpbesluit van het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken gegeven op 29 maart 2021.
- Er is geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, §1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat sinds eind januari 2021 andere varianten van het COVID-19-virus in omloop zijn. Deze nieuwe varianten resulteren in een toegenomen belang van bronopsporing. De herziening van de subsidieberekening en periode waarvoor deze subsidie toegekend wordt, kaderen binnen de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken. Bovendien is dit besluit enkel van toepassing op de gemeenten van het Vlaamse Gewest en dus niet op een onbepaalde groep niet-geïndividualiseerde rechtssubjecten. Om die redenen wordt dit besluit niet eerst aan de Raad van State voorgelegd.

Motivering

- Sedert de opstart vormt optie 1 (bronopsporing en quarantainecoaching) een belangrijk beheersinstrument om (1) contacten van besmette personen snel te identificeren en in quarantaine te plaatsen, (2) (uitbraak)clusters te

detecteren en isoleren en (3) burgers blijvend aan te moedigen en te sensibiliseren om de basismaatregelen vol te houden om zo de transmissie van het COVID-19 virus te doorbreken en deze pandemie in te dijken.

- De lokale besturen ondernemen als enige niveau concrete acties om de bronopsporing te versterken. Ze leggen verbanden door analyse van de beschikbare gegevens, inclusief de gegevens verkregen uit de samenwerkingsovereenkomst met de zorggraad, waardoor ogenschijnlijk willekeurige besmettingen tot één en dezelfde bron kunnen worden teruggebracht om op die manier verdere verspreiding van COVID-19 te beperken door het aanpassen van het lokale beleid inzake infectiebestrijding. Wanneer zij hotspots detecteren, nemen zij eveneens maatregelen om deze te isoleren en zo mogelijk in te perken.
- Intussen vordert de vaccinatiecampagne in Vlaanderen met rasse schreden. Niettemin blijft bronopsporing de komende maanden nodig: zij is een tweede belangrijke beschermingslijn tegen de verspreiding van het virus.
 - Uit 2020 leerden we dat de combinatie van versoepelingen van de maatregelen die de verspreiding van het coronavirus moesten indijken in de lente- en zomermaanden, de terugkeer van vakantiegangers en het slechter wordende weer naar het einde van de zomer toe mogelijk aanleiding gaven tot de tweede en meest dodelijke golf van de coronapandemie in België. Het begin van de tweede golf werd door Sciensano vastgesteld op maandag 31 augustus 2020.
 - De vaccinatiecampagne draait weliswaar op volle toeren, maar het zal vermoedelijk nog tot het najaar 2021 duren vooraleer de vaccinatiegraad voldoende hoog is om groepsimmunitet te bekomen.
 - In de voorbije maanden is al enkele keren gebleken hoe bepalend leveringen of leeftijdsrestricties zijn voor het tempo van de vaccinatie.
 - Daarnaast wordt de vaccinatiecampagne ook doorkruist door vakantieplannen van de bevolking waardoor de uitrol van de vaccinaties mogelijk vertraging oploopt.
 - In andere delen van het land, zoals het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, valt de vaccinatiegraad tegen door twijfelaars en weigeraars.
 - Bovendien bestaat de mogelijkheid dat een derde coronavaccinatie nodig zal zijn om de bevolking te beschermen tegen oprukkende nieuwe varianten van het coronavirus.
 - Met een te lage vaccinatiegraad is er onvoldoende groepsimmunitet en ontstaat er een grote kans dat het virus zich weer snel verspreidt. Deze kans wordt nog vergroot door het risico op het ontstaan van nieuwe virusvarianten en door de recente versoepelingen inzake sociale contacten en reizen. Daarom is een blijvende waakzaamheid nodig om snel te kunnen ingrijpen bij uitbraken en een stijgende besmettingsgraad.
 - Daarenboven is er onvoldoende zekerheid over de duur van de beschermingsgraad die de huidige vaccins bieden. Hierdoor bestaat de kans dat de groepsimmunitet onvoldoende hoog is om risicoloos het najaar en de winterperiode door te komen.
 - Elke burger die overtuigd kan worden om de basismaatregelen te respecteren, en elke persoon die begeleid wordt in het volhouden van

de isolatie of de quarantaine, is een extra rem op de verspreiding van het virus.

- De meerwaarde van de lokale initiatieven zit in de bijkomende ondersteuning van de centrale initiatieven alsook in de kwaliteitsverhoging van de verkregen informatie. Uit een voorlopige evaluatie van de periode 1 november 2020 tot en met 31 maart 2021 blijkt de meerwaarde van de lokale besturen. Door hun direct contact met de burger en diepgaande kennis van de lokale situatie kunnen de lokale besturen de bronopsporing en quarantainecoaching heel doeltreffend aanpakken. Hierbij nemen ze verschillende acties en gebruiken ze diverse methodieken om nieuwe uitbraken en nieuwe besmettingen snel te lokaliseren en te bekampen. In aanvulling op de centrale contacttracing op het Vlaamse niveau konden de lokale besturen fysieke hulp bieden of zelfs beschermingsmateriaal ter beschikking stellen.
- Daarom verlengt dit besluit de subsidie voor optie 1, die 31 augustus 2021 zou aflopen, met 1,5 maanden tot en met 15 oktober 2021. Aangezien de vaccinatie moet zorgen voor een sterke terugdringing van het virus, bevat dit besluit in artikel 2 de mogelijkheid om de periode waarop de subsidie betrekking heeft vroegtijdig te beëindigen.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming);
- De Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, artikel 135, §2, tweede lid, 5°;
- Het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid, artikel 44 t.e.m. 50;
- Het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer;
- Het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, artikel 2, §1;
- Het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken;
- Het besluit van de Vlaamse Regering van 7 mei 2021 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 30 juni 2021) en het contactonderzoek (voor de periode van 1 april 2021 tot en met 31 mei 2021) ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken.

Initiatiefnemer(s)

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen en de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

1° centraal contactcentrum: het contactcentrum vermeld in artikel 3, eerste lid van decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19;

2° lokaal bestuur: iedere gemeente van het Vlaams Gewest;

3° COVID-19-team: een binnen een zorgraad opgericht team dat ondersteuning en advies verleent in het kader van de COVID-19-pandemie;

4° quarantainecoaching: het organiseren van medische en psychosociale ondersteuning voor met COVID-19 besmette personen en vermoedelijk met COVID-19 besmette personen die in tijdelijke afzondering zijn geplaatst;

5° risicogroepen: personen waarvan medisch is vastgesteld dat ze een verhoogd risico op besmetting lopen of een verhoogd risico hebben op overlijden aan een COVID-19 besmetting;

6° kwetsbare personen of groepen: personen of groepen die omwille van hun specifieke context specifieke aandacht en behandeling op maat vereisen op vlak van informatie, sensibilisering, quarantainecoaching en algemene zorg. Mensen met een beperking, senioren, alleenstaanden (met kinderen), hulpbehoevenden kunnen hier bijvoorbeeld onder vallen;

7° hotspot: een locatie die vanuit de bronopsporing naar boven komt als risicovolle omgeving.

8° controletoren Covid-19: een online toepassing van het Agentschap Zorg en Gezondheid die toont waar zich in een stad of gemeente patiënten met COVID-19 bevinden.

9° centrale tracingplatform: een centrale tool voor het tactisch en strategisch beheer van de sanitaire crisis veroorzaakt door de COVID-19-pandemie.

Art. 2. Een totaal subsidiebedrag van maximaal 1.242.964 (een miljoen tweehonderdtweeënveertigduizend negenhonderdvierenzestig) euro wordt vanuit begrotingsartikel SJ0-1SMC2GA-WT toegekend aan de lokale besturen die in het kader van dit besluit bijkomende engagementen opnemen zoals vermeld in artikel 5 van dit besluit.

Deze subsidie heeft betrekking op de periode van 1 september 2021 tot en met 15 oktober 2021. Deze periode kan door de Vlaamse Regering vroegtijdig beëindigd worden na een evaluatie van de stand van zaken van de evolutie van de COVID-19-epidemie door de Vlaamse Regering.

Art. 3. §1. Een lokaal bestuur engageert zich om in het kader van dit besluit in te zetten op: sensibilisering, preventie, bronopsporing en quarantainecoaching.

§2. De lokale besturen die zich eerder onder toepassing van artikel 3, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken, geëngageerd hebben tot optie 1 of optie 2 en zich verenigd hebben, kunnen hun samenstelling niet wijzigen.

Art. 4. De lokale besturen voeren hun opdrachten in het kader van dit besluit uit in afstemming met de bestaande initiatieven op het niveau van de eerstelijnszone en met het plan van aanpak van de COVID-19-teams die binnen de zorggraden werden opgericht.

Art. 5. De lokale besturen doen aan sensibilisering en preventie door minstens hun inwoners te informeren over het naleven van de maatregelen ter bestrijding van de COVID-19-pandemie die van toepassing zijn.

De lokale besturen hanteren hierbij een populatiegerichte aanpak met focus op de risicogroepen en de kwetsbare personen of groepen.

De lokale besturen ondernemen acties om de bronopsporing te versterken. Ze leggen verbanden door analyse van de beschikbare gegevens, inclusief de gegevens verkregen uit de samenwerkingsovereenkomst met de zorgraad, waardoor ogenschijnlijk willekeurige besmettingen tot één en dezelfde bron kunnen worden teruggebracht om op die manier verdere verspreiding van COVID-19 te beperken door het aanpassen van het lokale beleid inzake infectiebestrijding. Wanneer zij hotspots detecteren, nemen zij eveneens maatregelen om deze te isoleren en zo mogelijk in te perken.

De lokale besturen zetten in op quarantainecoaching. Zij informeren hun inwoners wanneer tijdelijke afzondering van toepassing is, welke procedures gevolgd worden en welke activiteiten toegelaten of niet toegelaten zijn. De lokale besturen volgen de richtlijnen op die worden geformuleerd op de website van de federale overheid.

De lokale besturen kunnen zich in het bijzonder inzetten voor kwetsbare personen en groepen. Zij zorgen voor informatie en contact op maat, bespreken met de betrokkenen welke bijkomende hulp verstrekt kan worden en doen hiertoe het nodige zo de betrokkene hiermee heeft ingestemd. Deze hulp kan van allerlei aard zijn.

Alle initiatieven worden in overleg en in samenwerking met de COVID-19-teams binnen de zorggraden besproken; de initiatieven worden steeds op de reeds bestaande werking afgestemd.

Art. 6. §1. In het kader van hun opdrachten conform artikel 5 van dit besluit kunnen de lokale besturen de uitwisseling van persoonsgegevens uitwerken volgens één of meerdere van de volgende modaliteiten:

1° het afsluiten van een verwerkersovereenkomst met het Agentschap Zorg en Gezondheid conform artikel 28, lid 3, van de verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG om te kunnen optreden als verwerker van persoonsgegevens voor de uitvoering van quarantainecoaching en brononderzoek;

2° de lokale besturen kunnen optreden als verwerkingsverantwoordelijke op basis van hun eigen taakstelling, onder meer overeenkomstig artikel 2 van het decreet over het lokaal bestuur. Hiertoe zal het lokaal bestuur een protocol afsluiten met het Agentschap Zorg en Gezondheid.

§2. De lokale besturen die conform artikel 7, 1° en 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken of conform artikel 7, §1, 1° en 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing en het contactonderzoek ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken een werkersovereenkomst (en eventueel een protocol) sloten, ondertekenen een addendum.

Art.7. De persoonsgegevens die het lokaal bestuur verkrijgt vanuit de controletoeren mogen enkel en alleen gebruikt worden voor de volgende doeleinden:

1° het tegengaan van de verspreiding van infecties COVID-19 (artikel 44 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid);
2° het bieden van medische en psychosociale ondersteuning bij quarantainecoaching door COVID-19 (artikel 44 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en artikel 2, §2, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur);
3° het detecteren van COVID-19 hotspots, om deze vervolgens te isoleren en uiteindelijk in te perken (artikel 44 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en artikel 2, §1, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur);
4° het detecteren van kwetsbare personen of groepen in het kader van de bestrijding van de COVID-19 pandemie (artikel 2, §1, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur);
5° nadat hiervoor door de betrokkene expliciet toestemming werd gegeven, het aanbieden van ondersteuning op maat in het kader van de COVID-19 pandemie. Hieronder wordt onder andere verstaan: het verstrekken van informatie op maat van betrokkene, (mede) zorgen voor kinderopvang, het doen van boodschappen, maatregelen opzetten om vervreemding of vereenzaming tegen te gaan, verlenen van psychologische bijstand, regelen van administratie en verstrekken van een bijkomende financiële tegemoetkoming (artikel 2, §1, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur).

Art. 8. De subsidie dient ter financiële ondersteuning van de bijkomende engagementen die de lokale besturen in het kader van dit besluit opnemen.

De lokale besturen zorgen zelf voor de nodige capaciteit en middelen om deze engagementen kwaliteitsvol uit te voeren en houden in de mate van het mogelijke rekening met de evoluerende besmettingsgraad om de capaciteit van de lokale bronopsporing te bepalen.

Art. 9. De lokale besturen voldoen aan de volgende voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidiëring:

1° de lokale besturen sluiten een samenwerkingsovereenkomst met het Agentschap Zorg en Gezondheid waarin wordt vermeld welke inspanningen door de lokale besturen in de uitvoering van dit besluit geleverd zullen worden. Deze samenwerkingsovereenkomst regelt minstens de volgende elementen:

- a) het opgenomen engagement;
- b) de concretisering van de taken die het lokaal bestuur binnen dit engagement zal opnemen;

- c) de termijn van het engagement, die minstens één maand bedraagt;
- d) de werkafspraken tussen de verschillende partners, zoals COVID-19-teams of centraal contactcenter;

2° voor lokale besturen die eerder een engagement hebben opgenomen in de zin van artikel 3, §1, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken of van artikel 3, §1, 1°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de bronopsporing en het contactonderzoek ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken, volstaat het insturen van een addendum aan de samenwerkingsovereenkomst zoals vermeld in artikel 10, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de Covid-19-pandemie te versterken.

3° De lokale besturen en de COVID-19-teams maken taakafspraken zodat deze op efficiënte en kwaliteitsvolle wijze worden uitgevoerd;

4° Afhankelijk van de aard van de taken zoals bepaald in artikel 5 sluiten de lokale besturen een verwerkersovereenkomst en/of protocol met het Agentschap Zorg en Gezondheid;

5° De lokale besturen die zich onder toepassing van artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2020 tot toekenning van een subsidie aan de lokale besturen om de contact- en bronopsporing ter bestrijding van de COVID-19-pandemie te versterken, verenigd hebben, bestendigen hun gezamenlijke overeenkomst en afsprakenkader.

Art 10. §1. De subsidie, vermeld in artikel 2, is een forfaitaire subsidie en bedraagt voor de lokale besturen die inzetten op bijkomende engagementen zoals vermeld in artikel 5 van dit besluit, 0,125 euro per inwoner per maand.

Het in aanmerking te nemen inwonersaantal, vermeld in het eerste lid, is het bevolkingsaantal zoals bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 27 juli 2020.

§2. Het volledige bedrag van de forfaitaire subsidie wordt uiterlijk op 31 maart 2022 uitbetaald, indien:

1° de ondertekende samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 9, 1°, of het addendum, vermeld in artikel 9, 2°, op uiterlijk 30 september 2021, bij het Agentschap Binnenlands Bestuur ingediend is;

2° het evaluatieverslag waarbij de uitvoering van de engagementen vervat in de samenwerkingsovereenkomst wordt geëvalueerd en de bijkomende inzet wordt gemotiveerd voor de forfaitaire subsidie, op uiterlijk 31 december 2021, bij het Agentschap Binnenlands Bestuur ingediend is.

§3. De volgende kosten zijn ten laste van de lokale besturen:

- 1° infrastructurele kosten;
- 2° uitbatingskosten, inclusief ICT- en personeelskosten;
- 3° verzekeringskosten.

Art.11. Het lokaal bestuur dient uiterlijk op 31 december 2021 bij het Agentschap Binnenlands Bestuur een digitale aanvraag in voor het ontvangen van de subsidie.

In de digitale aanvraag bezorgt het lokaal bestuur minstens de volgende informatie:

- 1° de identificatiegegevens van het lokaal bestuur;
- 2° de datum en ondertekening;
- 3° het evaluatieverslag zoals vermeld in artikel 10, §2, 2°.

Het Agentschap Binnenlands Bestuur stelt het aanvraagformulier ter beschikking.

Art. 12. Het Agentschap Binnenlands Bestuur en het Agentschap Zorg en Gezondheid oefenen toezicht uit op de naleving van de bepalingen van dit besluit. Het lokaal bestuur verstrekt daartoe de gevraagde documenten, inlichtingen of toelichtingen.

Art. 13. Met behoud van de toepassing van artikel 13 van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, zal het Agentschap Binnenlands Bestuur de subsidie verminderen of terugvorderen als het lokaal bestuur de bepalingen van dit besluit niet of niet volledig naleeft of heeft nageleefd.

Art. 14. Dit besluit treedt in werking op 1 september 2021.

Art. 15. De Vlaamse minister, bevoegd voor het binnenlands bestuur en het stedenbeleid en de Vlaamse minister, bevoegd voor het welzijn en de armoedebestrijding, zijn, ieder wat hem of haar betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 16 juli 2021.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en
Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE